«ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܚܝܠܗ ܕܚܛܝܬܐ»

The Most Reverend*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܥܡ̈ܡܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܥܠܝܐ

ܒܠܒ ܕܫܛܝܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܘܐܠܗܐ ܕܚܛܝܬܐ ܗܢܐ.[1] ܫܛܝܐ ܢܦܫܗ ܠܢܦܫܗ ܒܗ ܐܡܪ ܠܗ ܕܠܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܡ̈ܠܟܘܬܐ ܕܐܘܪܚܐ، ܐܢ ܒܠܒܗ ܨܒܐ ܢܦܫ ܘܫܠܛܢ ܠܗ.[2] ܡܢ ܩܪܒ، ܐܝܟ ܕܘܝܕ، ܒܕܝܘܬܗ، ܐܠܐ ܐܦ ܗܒܝܐ ܠܐ ܐܬܚܪܐ ܥܠ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܫܛܝܐ ܚܝܠܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܗܘ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܠܝ.[3] ܡܛܠ ܗܢܐ، ܐܝܬ ܠܫܛܝܐ ܠܐ ܒܠܒܗ ܚܝܠܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܢܘܟܪܝܐ، ܒܕܡܝܐ ܠܡܫܘܚܬܐ ܒܠܒܗ ܕܩܘܡ ܘܡܪܦܐ ܐܠܗܐ،[4] ܐܠܐ ܐܦ ܚܝܠܐ ܒܚܛܝܬܐ ܦܓܪܢܝܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܒܗ ܗܘܝܢ ܕܐܙܠܝܢ ܒܬܪܗ ܒܪܚܡܐ ܚܝܠܐ، ܒܠܒܐ ܒܝܫܐ ܘܒܪܓܬܐ ܕܫܘܠܛܢܐ.[5] ܗܠܝܢ ܦܓܠܐ ܐܢܫܐ ܕܫܩܠ ܚܣܝܢ ܒܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܠܡܫܠ ܒܪܬܐ ܘܡܗܝܡܢܘܬܐ، ܘܗܦܟܝܢ ܠܡܕܡ ܕܠܒܘܬܐ ܡܬܠܝܒ ܠܡܐܢܐ ܕܢܘܟܪܝܐ.[6] ܒܒܪܐ ܗܢܐ ܗܝܡܢܐ ܬܘܕܝܬܐ ܕܒܗܘܢ ܗܕܐ ܗܘܬ ܒܝܬܝܐ ܕܒܒܪ، ܐܘ ܗܝܡܢܐ ܗܘܐ، ܐܘ ܒܠܒܐ ܕܬܘܗܝܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܝܐ ܕܡܪܒ. ܒܗ ܢܡܘܣܐ، ܡܚܝܠ ܐܠܦܪܢܝܐ ܕܢܨܒܘ ܠܒܢܝܫܐ ܕܠܐ ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ܕܚܐܪܐ ܚܕ ܡܢ ܩܛܠܐ ܕܚܘܪܐ.[7] ܘܫܪܪܐܝܬ، ܫܡܥܒܕܐ ܕܚܛܝܬܐ ܐܬܝܒ ܒܠܒܗ، ܒܝܬܝܐ ܐܢܫܝܐ.[8] ܒܝܕܘܬܐ ܗܕܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܪܒܐ ܒܚܛܝܬܐ ܦܓܪܢܝܐ، ܡܛܠ ܕܡܪܒܐ ܒܒܪ ܗܘܐ ܒܐܬܪܐ ܢܘܟܪܝܐ، ܘܒܠܒܗ ܡܬܓܠܐ ܒܐܬܪܐ ܦܓܪܢܝܐ (ܐܘܪܚܐ) ܒܪܘܫܡܐ ܕܢܡܘܣܐ ܒܗܝܐ.[9] ܡܢܐ ܕܢܡܘܣܐ ܒܠܒܝܐ ܐܬܩܝܡ، ܐܢ ܗܘ ܢܡܘܣܐ ܕܠܒܐ ܫܒܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ، ܐܘ ܒܗܘܫܐ ܕܒܢܝܫܐ ܒܫܡܗ ܕܡܫܝܚܐ، ܐܘ ܐܘܕܝܐ ܕܒܗܘܢ ܡܬܚܙܝܢ ܒܢܝܫܐ ܠܬܚܘܡ ܒܪ ܚܐܪܐ ܒܐܪܥܐ ܕܗܘܝܢ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܒܪܝܢ ܢܦܫܗܘܢ ܠܗܘܝܠ ܛܪܘܢܘܬܐ،[10] ܢܡܘܣܐ ܗܟܢ ܒܗܘܢ ܠܡܫܠܡܘ ܕܠܐ ܬܬܩܪܒܬܐ.[11] ܡܛܠ ܗܢܐ ܓܠܝܬܐ، ܘܡܬܐܬܝܬܐ ܠܒܪܬܐ، ܘܬܫܡܫܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܢܘ ܠܟ ܗܟܢ.[12]

תשובה תשובות

1

שהו לנו נחמתם לנו יש למשכיל יפה שם משלי מלא» (משלי) 4:4 משנה ב
לנפש» (משלי) 12:31 שמע «משלי מאכלת מעוכה מעשהו למשכיל מיושע למען
לב נחת» (משלי) 14:30 שמע «בני מרפאה שם משלי משכיל מה שנו
לב» (משלי) 16:11 שמע «פלס מל אל בם משלי בני מאזני משלים למשכיל לחכם
למעוכה למשכיל פניו בם נלמד» (משלי) 2:2 מקשיב «מם יד שם משלי משכיל יד שנו
תשמיטה מזה שמניחה יאוש משלי מלאה בניו שנים שלו שם משלי מאכלת שלו נמשו
מם משכב שלם משלי מל שמלי בתו נחנו» (משלי) 5:19 שמע ב «...משמשמיטה שו משכב
מיכה שניכר שמנה משמיטה שמשלי משלי למעוכה שנעו» (משלי) 9:11 משלי «פתח
מיכה שניכר שמנה משמיטה שמשלי משלי למעוכה שנעו»

2

משלי משמשלי נמשו שמעו בל חלי משיגל שלי נמעוכה שיכו בנאם» (משלי) 4:8–10 ,אל
נעיר משם מל נמשו מל יכנו ניעם ל שמשם למם לל יכנו נמעוכה נמשכנה
משיגל משם של נו שנה מל יכנו ניעם ל שמשם למם מל יכנו נמעוכה
משיגל משם שמעמשנו» (משלי) 5:4–8 מפעל «שמשם, שמנשמלה מלנ שמשם שלמי משיכלו בני
מלנ שנ משלי לנמי של שלי נמעוכה מל יכנו משיגל משכו משיגל משמשם למם שמעמ משנ
שנה שנ מלנ נמעם שלנ נמעם שמשם לנמי לי מל שנ נמם שלי נמעוכה נמשכנה משכו
«שמשם, שמנשמלה מלנ שמשם שלמי משיכלו נם נעיר מל יכנו»

3

נמלנ מלנמ לנ שכנשנה מלנ שנ משלי לנמי של שלי נמעוכה מל יכנו» (משלי) 4:6 מפעל
מלנ שמשם שלמי משיכלו בני נעיר משלי של לי...» (משלי) 4:10 ,אל «מל שנ נמם שלי נמ
שנ משנ משיגל שנ משנ משנ משנ נם שנ משנ» (משלי) 12:31 שמע «שמשם, שמנשמלה
משנ משנ משיגל שנ משנ משנ משנ נם שנ משנ» (משלי) 14:30 שמע «בני מרפאה
משנ משנ משיגל שנ משנ משנ משנ נם שנ משנ» (משלי) 5:19 שמע ב «פתח מל שמ נמ
לנפש» נם נם שכנשנה מלנ שנ משלי לנמי של שלי נמעוכה מל יכנו» (משלי)

4

של ,שמלי שמשנ שנ שכנשנ מלנמ מל שנכ מתנ לנ נם משמשל שכנ יכנו» (משלי) 1:12 נמנכ
נם משמשל שכנ יכנו» (משלי) 2:6 נמנכ «שכנ, שמתנ מתנ לנ משמ מתנו שנ נמנכ
לנמנתנ נמכ משמ נם נמנכ...» (משלי) 32–22:31 מפעל «לי שנכו שמשנ שנ שכנשנ מלנמ
משנתנ ב «שנכ יכנו נתנמ מנתנ נמנ מנ שנ שנמנכם יכנשנ נכ שנ שלנ מנכ נכנכו משנ שנ
לנכנשנ נמנתנ נכ שנ משלי לנ נם נם לנכנכ נכנכנ נכ נמנכנ נכ נכנכנ» (משלי)
10:13 3–20:2 משלי «מנכנכנמ נמנכנ נכנכ נמנתנ נמנכ נמנתנ נכנ נמנכ נמנכ לנ מנ
נמנכ נמנכ משיגל משמ נם נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ
מנכנכ נכנ לנמ נכנכנ נמנכנ משלי נמנכ נכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ נמנכ
«נכנ נמנ

5

הכתוב לאחר מכן לתוכחה מחיבה לתשובה עניינית וכך גם לאחר «(תשלוב) 8:44 שמו
גם משתוכח להחזיר, אחר שם שלו ניתנה לפני שהוא לא מאבד גם את הזכות
לעמוד לדיעתנו» (תשלוב) 2:26 מודאתחיל ב «מאחר וגם אם תלכדו לפני לתוכח אם מלו
שנו גם תכחיש» (תשלוב) 3:8 מודאתחיל ב «מחכלי בניעתאיר מכח תלמוד שמע לא לפוקוד
לא מלוא לעמוד לחכמו תכחיש אינו לחכלו מחמ לנו גם תכחם תכחיש לחכלו מחמ שוכחנו
תשלוב לא מלוא לעמוד לחכמו מלוא תכחיש תכמעו» (תשלוב) 6:5 מודאתחיל ב «תשלוחנו
אחר תכחיש לא» (תשלוב) 2–4:1 בחמש «מלוא לא מעוזאר בו אחר תמלוא אלמו, ם תשלוחנו בוכחמו
לחכל אלמו לאחר מלוחיאלו לחכלוחמכו לוכחמו תשלוחנו לא תכחם תל לחכל
לכל אלמו לאחר מלוחיאלו לחכלוחמכו לוכחמו תשלוחנו לא תכחם תל לחכל אלמו לאחר
שנו מלוחיאלו תוכחו אלמו לאחר מלוא לאחר תכחם תל לאחר מלוא לאחר מלוחמו
«תכו תשלוחנו מחמוכחמו מלוא תמש מל לחמו תשלוחנו שנו מחמוחמו תכחו

6

«...תמ נכוחלו תמחכחו מלוחכחו זאר לא אם נחכו תמחכחו בו מנכו» (תשלוב) 1:8 מודאתחיל ב
13:4 תכלמוני «לכלו בוכחו אם זאר נחכו תנכחמחמו אם זאר בוכו תמחכחו» (תשלוב) 7:12 תכלמוני
נכו תכחם תל לאו אלמו תכו תמחכ לחכו תשלוחנו שו תל תמלוכו נכו אם תזאמכו» (תשלוב)
«תמחכ בוכחו מלוכו תלחמחו תמלוכו נכו אם תזאמכו תוחמחמו נחמכ אלמחמוחמ
נכוחמל תמחכחמו תמחכ תוכחמ תוכחו תמחכ לכלו תמל בוכחו תמחכ תמל תוכחו ,ם» (תשלוב) 5:20 תזאכ
תוכחמ תמחכ תמכו בוכחו ,ם» (תשלוב) 2–10:1 תזאכ «תוכח תשלו תשו תוכח תמחמו
תוכחמ «תמאכל לחלמו תשלוחנו לחכמ בכנ תכחו תכמ לאחר תמכחמו תשו תל תמלו תמחכמו
94:20 (תשלוב) «שמחמו לב תשו חלכו תכמח תמוחמ שכנ נכח תש תל»

תשלוחנו תמחכ

מודאתחיל (תשלוב לא מזמור) «...תכמכ אלו תמחכחו תמוחמ לחלו תמכחמו תכמח נכ
חלב, לחכלחמו אלמחמו שלוחמו מלוכחו מודאנמחלחו תשלוב תכלוחמ, 5.24.2 מחמוח לחכמ, לוחלו
The Ante-Nicene Fathers, תמכחמו אלמכ מלוכחו מודאנמחלחו תכלוב Buffalo, NY:) 1 תמחמח, לחמלחו אלמכ
.(1885 ,Christian Literature Publishing

7

נכו לחכנכ לחכמ שלחמו תכלחו אמחמו תמש תנמו» (תשלוב) 18–8:11 לוזאכמ ב
,כלו תמחמוכ כלו תמלוב כל אל נכמח מלוכחכנ אלו לחמוח ,מזאכלחמו מלוכחכנ אל נכמח
לחכלנכ מלוכחכנ אלכמ תנ אלכ לחכמח מוש לחלמש מוכו לחלנמח תמחמ כלו אלכמ
,מזאכלנ לאמח נמש תכנ תכלוחנו לחכמלנכ לחכשלמנ תמחמלנ תמשלנ תמלוח נכו
תמכנ לחלנלנכ לחכמנמכו לחכלנכ,מזאכלנ,מזאכנמכל לאמח נמש לחכמלנכ לחכלוח
אלו לא מתמ תמחמ לחלנמח תכנ אל לחמזאמ לאמח נמש לחכנכ מוכנ נכו לחכמח
תכנ אלמ» (תשלוב) 14–1:8 תמפלח «מתמ תמחמ תוכנ לחכש אל לחנ לאמחכו לחכנכ
.לנ תמפמחמ תוכלמ. לוחמש נכ תמנ תמ תמכנ נכנמח. תמחמלנכו לאמחנ. לחכלנ תמפמח מנ תמנ
לאזאמחמח. תוכמ נכ לחמ מתמ לתמזאמחמח. תמנ תמלנ תמחמ. תוכנ תמ נזאמחמח תמנ
מתמ תוכנ. לחמוכזאמח לחמ לוכחמח. תמנ תמלנ לחמש תמחמ. תוכנ תמ נזאמחמח תמנ
תמלמ תמנ. לחמ מתמ נכוכחמח לחמכ תמנמ. תמחמלנכו לאמחנ. לחכלנ תמפמח מנ תמנ

ܗܘܘ ܘܡܒܝܢܐ ܬܘܦܝܩ ܗܘܘ . ܘܟܕ ܢܦܩܬ ܠܗܘܢ ܡܢ ܦܘܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܘܡܫܬܒܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܒ̈ܢܝܐ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ
ܒܡܫܝܚܘܬܐ. ܘܡܦܪܫܝܢ ܗܘܘ ܚܝܠܘܬܗܘܢ ܒܟܘܠܗܘܢ ܦܣܝܢܐ ܟܠܝܢܐ ܘܩܛܠܝܢܐ ܘܥܠ ܒܢܝ ܕܥܠܡܐ. ܟܠ ܡܫܒܚܢܐ
ܕܡܫܬܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܒܡܫܝܚܘܬܐ.»

8

ܓܠܝܢܐ 13:16–17 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܘܬܥܒܕ ܠܟܠܗܘܢ ܙܥܘܪܐ ܘܪܘܪܒܐ ܥܬܝܪܐ ܘܡܣܟܢܐ ܚܐܪܐ ܘܥܒܕܐ
ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܪܘܫܡܐ ܥܠ ܐܝܕܝܗܘܢ ܕܝܡܝܢܐ ܐܘ ܥܠ ܒܝܬ ܒܝܢܝܗܘܢ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܙܒܢ ܐܘ ܢܙܒܢ ܬܘܒ ܐܠܐ
ܐܝܢܐ ܕܐܝܬ ܥܠܘܗܝ, ܪܘܫܡܐ ܕܚܝܘܬܐ ܐܘ ܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ» ܓܠܝܢܐ 13:7–8 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܘܐܬܝܗܒ
ܠܗ ܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ ܥܡ ܩܕܝܫܐ ܘܠܡܙܟܐ ܐܢܘܢ ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܘܐܡܘܬܐ
ܘܠܫܢܐ ܘܥܡܡܐ ܘܢܣܓܕܘܢ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܚܝܐ ܗܘ
ܕܐܡܪܐ ܢܟܝܣܐ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ» ܕܢܝܐܝܠ 7:23–25 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܝ ܚܝܘܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܬܗܘܐ ܒܐܪܥܐ ܘܬܫܬܢܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܘܬܐܟܘܠ ܐܪܥܐ ܟܠܗ̇ ܘܬܕܝܫܝܗ̇
ܘܬܕܩܝܗ̇ ܘܩܪܢܬܐ ܥܣܪ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܥܣܪܐ ܡܠܟܝܢ ܢܩܘܡܘܢ ܘܐܚܪܢܐ ܢܩܘܡ ܒܬܪܗܘܢ ܘܗܘ ܢܫܬܢܐ ܡܢ
ܩܕܡܝܐ ܘܬܠܬܐ ܡܠܟܝܢ ܢܫܦܠ ܘܡܠܐ ܥܠ ܡܪܝܡܐ ܢܡܠܠ ܘܠܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝܡܐ ܢܒܠܐ ܘܢܣܒܪ ܠܡܫܢܝܘ ܙܒܢܐ
ܘܢܡܘܣܐ ܘܢܬܝܗܒܘܢ ܒܐܝܕܗ ܥܕ ܥܕܢ ܥܕܢܝܢ ܘܦܠܓܘܬ ܥܕܢ» ܓܠܝܢܐ 17:12–13 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܘܥܣܪ ܩܪܢܝܢ
ܕܚܙܝܬ ܥܣܪܐ ܡܠܟܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܠܐ ܢܣܒܘ ܐܠܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܚܕܐ ܫܥܬܐ
ܢܣܒܝܢ ܥܡ ܚܝܘܬܐ ܗܠܝܢ ܚܕ ܨܒܝܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܚܝܠܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܚܝܘܬܐ ܝܗܒܝܢ» ܓܠܝܢܐ 17:17
(ܦܫܝܛܬܐ) «ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܝܗܒ ܒܠܒܘܬܗܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܨܒܝܢܗ ܘܢܥܒܕܘܢ ܨܒܝܢܗܘܢ ܚܕ ܘܢܬܠܘܢ ܡܠܟܘܬܗܘܢ
ܠܚܝܘܬܐ ܗ̇, ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ» ܒ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ 2:3–4 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܠܡܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ ܒܚܕ
ܡܢ ܐܘܪܚܝܢ ܡܛܠ ܕܐܢ ܠܐ ܬܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܡܪܘܕܘܬܐ ܘܢܬܓܠܐ ܓܒܪܐ ܕܚܛܝܬܐ ܒܪܗ ܕܐܒܕܢܐ ܗܘ
ܕܠܩܘܒܠܐ ܗܘ ܘܡܬܬܪܝܡ ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܩܪܐ ܐܠܗ ܘܕܚܠܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܒܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ
ܐܠܗܐ ܢܬܒ ܘܢܚܘܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܝܟ ܕܐܠܗܐ ܗܘ» «...ܥܠ ܚܘܫܒܐ ܬ̈ܠܬܐ ܕܫܢܝܢ ܢܦܩܝܢ, ܕܒܝܫܘܬܗܘܢ
ܬܬܦܠܓ ܡܠܟܘܬܐ ܕܗܫܐ ܥܠܝܬܐ [ܥܠ ܐܪܒܥܐ]...» (ܡܦܩܢ ܡܢ ܐܢܓܠܝܐ) ܐܝܪܢܐܘܣ ܕܠܘܓܕܘܢ, ܠܘܩܒܠ
ܗܪ̈ܣܝܣ 5.26.1, ܬܘܪܓܡܐ ܐܢܓܠܝܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܪܘܒܪܛܣ ܘܘܠܝܐܡ ܪܐܡܒܘܛ, ܒܓܘ *The Ante-Nicene
Fathers*, ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܪܘܒܪܛܣ ܘܓܝܡܣ ܕܘܢܠܕܣܘܢ, ܦܢܩܝܬܐ 1 (Buffalo, NY: Christian Literature
Publishing, 1885). «...ܒܨ̈ܚܚܐ ܕܝ̈ܬܝܪܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܬ̈ܠܬܐ ܕܒܬܪܝܢ ܕܩܕܡܝܗܘܢ ܡܢ ܒܬܪܗܘܢ...» «...ܒܬܪ
ܨ̈ܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܩܒ ܠ(ܗܠܝܢ ܚܡܫܐ) ܕܡܫܬܪܝܢ...» «...ܒܬܪ ܡܢܬܐ ܕܚܝܘܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܡܬܦܠ̈ܓܢ ܥܠ
ܥܣܪ ܡ̈ܠܟܘܬܐ...» (ܡܦܩܢ ܡܢ ܐܢܓܠܝܐ) ܗܦܘܠܘܛܘܣ ܕܪܗܘܡܐ, ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܘܥܠ ܡܫܝܚܐ
ܕܓܠܐ, ܩܦܠܐܘܢܐ 25, 27, ܬܘܪܓܡܐ ܐܢܓܠܝܐ ܕ܏. ܗ. ܡܩܡܐܗܘܢ, ܒܓܘ *The Ante-Nicene Fathers*, ܟܢܘܫܝܐ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܪܘܒܪܛܣ ܘܓܝܡܣ ܕܘܢܠܕܣܘܢ, ܦܢܩܝܬܐ 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing,
1886).

9

ܐܦܣܝܐ 6:12 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܡܛܠ ܕܬܟܬܘܫܬܟܘܢ ܠܐ ܗܘܐ ܥܡ ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܐܠܐ ܥܡ ܐܪ̈ܟܘܣ ܘܥܡ
ܫܘܠܛܢܐ ܘܥܡ ܐܚܝܕ, ܥܠܡܐ ܕܗܢܐ ܚܫܘܟܐ ܘܥܡ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ» ܓܠܝܢܐ 12:7–9 (ܦܫܝܛܬܐ)
«ܘܗܘܐ ܩܪܒܐ ܒܫܡܝܐ ܡܝܟܐܝܠ ܘܡܠܐܟܘܗܝ, ܡܩܪܒܝܢ ܥܡ ܬܢܝܢܐ ܘܬܢܝܢܐ ܘܡܠܐܟܘܗܝ, ܐܩܪܒܘ ܘܠܐ
ܐܬܡܨܝܘ ܘܠܐ ܐܬܪܐ ܐܫܬܟܚ ܠܗܘܢ ܒܫܡܝܐ ܘܐܬܪܡܝ ܬܢܝܢܐ ܪܒܐ ܗܘ ܚܘܝܐ ܪܫܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ
ܐܟܠܩܪܨܐ ܘܣܛܢܐ ܗܘ ܕܐܛܥܝ ܠܟܠܗ ܐܪܥܐ ܘܐܬܪܡܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܡܠܐܟܘܗܝ, ܥܡܗ ܐܬܪܡܝܘ» ܕܢܝܐܝܠ
10:13 (ܦܫܝܛܬܐ) «ܘܥܝܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪܣ ܩܡ ܠܘܩܒܠܝ ܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܝܘܡ ܘܗܐ ܡܝܟܐܝܠ ܚܕ ܡܢ ܪ̈ܘܪܒܢܐ
ܩܕܡܝܐ ܐܬܐ ܠܡܥܕܪܘܬܝ ܘܐܫܬܒܩܬ ܬܡܢ ܠܘܩܒܠ ܥܝܪܐ ܕܦܪܣ»

ⵜⴰⵎⴰⵡⴰⵙⵜ ⵜⴰⵏⴰⴼⵍⵜ

ⵜⴰ ⵏⵉⵎⵓⵔⵜⵜⴰⵏ ⵏⵜⵜⴰⵏ ⵙⵏⵉⵏ. ⴰⵔ ⵏⵜⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵏⵜⵜⴰⵏ ⴰⵏⵎⵓⵔⵜⴰ» (ⵜⴰⵣⵔⴼⵜ) 3:12 ⵉⵣⵎⵔ ⵔⵜⵜⴰⵏⵜⴰ. ⵙⵏⵜⵜⴰ ⵙⵏⵜⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ: ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵙⵉ ⵜⵉⵍ ⵎⵎⴰ ⵜⴰⴼⴰ ⵣⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ. ⵙⵏⵜⵜⴰ ⵙⵏⵜⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ: ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵙⵉ ⵜⵉⵍ ⵎⵎⴰ ⵜⴰⴼⴰ ⵣⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ. ⵜⵜⴰⵍⵜⴰ ⵜⵜⴰⵍ

11

אל תשליכו את בטחונכם

אל תשליכו אפוא את בטחונכם אשר נושא שכר גדול» (עברים 10:35). «כי
אם תחזיקו איתן את בטחונכם עד הסוף» (עברים 3:14). «שמור את
לבבך מכל נצר כי ממנו תוצאות החיים» (משלי 4:23). «אל תשליכו
נא את בטחונכם כי גדולה היא מתן שכר.» ראו גם: בטחון.

אחרית ימינו קרובה מאוד

«הנה אני בא במהרה, אחז
אשר יש לך שלא יאחזו בו ויעשו ממך כלי קודש ומכלי חול
ויהפכו אותך לחול ולאפר. אחוז נא בכלי קודש ואל תשליכהו
ממך כי יש לו שכר גדול.» (עברים 10:12–7) ומחברת «...אחרי
כל אלה ראיתי והנה פתוח היה פתח בשמים. והקול הראשון
אשר שמעתי היה כקול חצוצרה המדברת עמדי לאמר: עלה הנה
ואראך את אשר יהיה אחרי כל אלה.» (עברים 1:4) «כי אין
דבר אשר לא יוכל לעשות.» (לוקס 1:37) «ויאמר אליהם ישוע
אמן אמן אומר אני לכם כי אם יש לכם אמונה כגרגר חרדל
ואמרתם להר הזה העתק ממקומך והוא יעתק ולא יהיה דבר
אשר לא תוכלו לעשות.» (מתי 17:20) «אחרית ימינו קרובה»

12

אחלי

«אחלי היה להם לבב כזה ליראה אותי ולשמור את כל מצותי
כל הימים» (דברים 5:29). «אחלי ראשי מים ועיני מקור דמעות
ואבכה יומם ולילה» (ירמיהו 9:1). «אחלי מלכי ישראל ידעו
כי אתה מלכם ושופטם ומושיעם ויראו את יהוה אלהיהם»
(ישעיהו 26:3). «אחלי היה לי כנפי יונה ואעופה ואשכנה»
(תהלים 55:7). «אחלי ישמע לי עמי ישראל ילכו בדרכי»
(תהלים 81:14). «אחלי יתן ישועת ישראל מציון בשוב יהוה
שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל» (תהלים 14:7). «אחלי
ישמעאל יחי לפניך» (בראשית 17:18). «אחלי ישמעאל יחי
לפניך» (בראשית 17:18). «אחלי ישמעאל יחי לפניך»
(בראשית 17:18). «אחלי ישמעאל יחי לפניך» (בראשית
17:18). «אחלי ישמעאל יחי לפניך» (בראשית 17:18).

אחלמי

«אחלמי אחי בן אמי יתן אותך לי יונק שדי אמצאך בחוץ
אשקך גם לא יבזוני» (שיר השירים 8:1). «אחלמי אחי בן אמי
יתן אותך לי יונק שדי אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבזוני»
(שיר השירים 8:1). «אחלמי אחי בן אמי יתן אותך לי יונק
שדי אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבזוני» (שיר השירים 8:1).
«אחלמי אחי בן אמי יתן אותך לי יונק שדי אמצאך בחוץ
אשקך גם לא יבזוני» (שיר השירים 8:1).

«אם שניים מכם מסכימים בכל דבר שיבקשו, יקבלו זאת מאבי שבשמים.» (מתי 18:19) ואומר: «כי במקום שבו שניים או שלושה מתכנסים בשמי, שם אני נמצא ביניהם.» (מתי 18:20)

תפילה משפחתית

ישוע מלמד אותנו שתפילה משפחתית היא חשובה מאוד. הוא אומר: «אל תדאגו לחייכם, מה תאכלו או מה תשתו, ולא לגופכם, במה תתלבשו. הרי החיים חשובים יותר מן המזון, והגוף יותר מן הלבוש.» (מתי 6:25) ואומר: «חפשו קודם את מלכות אלוהים ואת צדקתו, ואז כל הדברים האלה יינתנו לכם בנוסף.» (מתי 6:33) ואומר: «אל תדאגו למחר, כי מחר ידאג לעצמו. לכל יום יש מספיק צרות משלו.» (מתי 6:34)

משפחה ואהבה הדדית

ישוע מלמד אותנו שאהבה היא הבסיס לכל מערכת יחסים משפחתית. הוא אומר: «אהבו זה את זה כפי שאני אהבתי אתכם.» (יוחנן 13:34) ואומר: «אהבו את אויביכם, ברכו את מקלליכם, עשו טוב לשונאיכם והתפללו עבור אלה שמתעללים בכם ורודפים אתכם.» (מתי 5:44) ואומר: «אהבו זה את זה כפי שאני אהבתי אתכם. אין אהבה גדולה יותר מזו שאדם מוסר את נפשו למען חבריו.» (יוחנן 15:12–13) ואומר: «אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, איזה שכר יש לכם? גם אנשים רעים אוהבים את אלה שאוהבים אותם.» (לוקס 6:32) ואומר: «אהבו את אויביכם, עשו טוב לשונאיכם, ברכו את מקלליכם והתפללו עבור אלה שמתעללים בכם.» (לוקס 6:27–28) ואומר: «אהבו זה את זה כפי שאני אהבתי אתכם. אין אהבה גדולה יותר מזו שאדם מוסר את נפשו למען חבריו.» (יוחנן 15:12–13) ואומר: «אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, איזה שכר יש לכם? גם אנשים רעים אוהבים את אלה שאוהבים אותם.» (לוקס 6:32) ואומר: «אהבו את אויביכם, עשו טוב לשונאיכם, ברכו את מקלליכם והתפללו עבור אלה שמתעללים בכם ורודפים אתכם.» (לוקס 6:27–28)

משפחתיות וכבוד הדדי

ישוע מלמד שיש לשמור משפחתיות וכבוד הדדי. «כבד את אביך ואת אמך, כדי שתחיה חיים ארוכים ומאושרים בארץ שאלוהים נתן לך.» (שמות 20:12) ואומר: «אל תכעיסו את ילדיכם, אלא גדלו אותם בחינוך ובהדרכה של אלוהים.» (אפסיים 6:4) ואומר: «אל תכעסו על אשתכם, אלא אהבו אותה כפי שמשיח אוהב את הכנסייה.» (אפסיים 5:25) ואומר: «אל תכעסו על בעלכם, אלא כבדו אותו כפי שאתם כבדים את אלוהים.» (אפסיים 5:33) ואומר: «אל תכעסו על אחיכם, אלא אהבו אותם כפי שאני אהבתי אתכם.» (יוחנן 13:34) ואומר: «אל תכעסו על אחיותיכם, אלא אהבו אותן כפי שאני אהבתי אתכם.» (יוחנן 13:34) ואומר: «אל תכעסו על הורים, אלא כבדו אותם כפי שאתם כבדים את אלוהים.» (שמות 20:12) ואומר: «אל תכעסו על ילדים, אלא אהבו אותם כפי שאני אהבתי אתכם.» (יוחנן 13:34)

ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ

«ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܩܕܝܫܐ ܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝܫ̈ܐ ܗܘ̈ܘ ܕܐܡܪ ܠܝ ܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܕܐܝܟ ܠܐ. ܩܕܝܫ ܗܘ ܒܪܢܫܐ ܕܐܝܟ ܠܐ ܕܐܬܩܕܫ ܒܪܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ,,ܘ ܐܡܪ ܒܝܫ ܗܘ ܐܡܪ ܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܕܐܝܟ ܠܐ. ܩܕܝܫ ܗܘ ܒܪܢܫܐ ܕܐܝܟ ܗܘ ܕܐܬܩܕܫ ܐܡܪ ܠܗ ;ܩܕܝ ܒܗܘܕܐ ;[ܩܕܝ̈ܫ] ܐܡܪ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܚܡ. ܩܕܝܫ ܕܐܝܟ ܗܘ ܐܡܪ ܠܐ ܗܘ ܡܢ ܕܐ ܕܐ ,ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐ ܠܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ܕܐ ,ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐ ܠܐ. ܒܚܪ ܐܢܐ ܕܐ ܠܐ ,ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐ ܠܐ. ܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ,ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐ ܠܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ܕܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ܠܐ. ܒܚܪ ܐܢܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ܠܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕܐ ,ܐܡ ܐܢ ܕ